ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 29.07.1988 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

123

VYHLÁŠKA
ministra zahraničných vecí
zo 16. júna 1988
o Dohovore o premlčaní pri medzinárodnej kúpe tovaru

Dňa 14. júna 1974 bol v New Yorku prijatý Dohovor o premlčaní pri medzinárodnej kúpe tovaru.

V mene Československej socialistickej republiky bol Dohovor podpísaný v New Yorku 29. augusta 1975.

S Dohovorom vyslovilo súhlas Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky a prezident Československej socialistickej republiky ho ratifikoval. Ratifikačná listina bola uložená u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov, depozitára Dohovoru, 26. mája 1977.

Dohovor nadobudne platnosť na základe svojho článku 44 ods. 1 dňom 1. augusta 1988 a týmto dňom nadobudne platnosť aj pre Československú socialistickú republiku.

Český preklad Dohovoru sa vyhlasuje súčasne.*)

Prvý námestník:

JUDr. Johanes v. r.

DOHOVOR
o premlčaní pri medzinárodnej kúpe tovaru

Zmluvné štáty tohto Dohovoru, považujúc medzinárodný obchod za dôležitého činiteľa pri rozvíjaní priateľských vzťahov medzi štátmi,

súc presvedčené, že prijatie jednotnej úpravy premlčania pri medzinárodnej kúpe tovaru uľahčí rozvoj svetového obchodu, dohodli sa takto:

ČASŤ I
VECNÉ USTANOVENIA

Predmet úpravy

Článok 1

1. Tento Dohovor ustanovuje, kedy sa nemôžu vykonať vzájomné práva kupujúceho a predávajúceho, vyplývajúce zo zmluvy o medzinárodnej kúpe tovaru, z jej porušenia, ukončenia jej platnosti alebo jej neplatnosti, vzhľadom na uplynutie doby. Táto doba sa ďalej v tomto Dohovore nazýva „premlčacia lehota“.
2. Tento Dohovor sa nedotýka predpisov o lehotách, podľa ktorých sa môže právo získať alebo vykonať, len keď niektorá zo strán voči druhej strane urobí oznámenie alebo právny úkon iný než začatie právneho konania.
3. Podľa tohto Dohovoru
   a) „kupujúci“ a „predávajúci“ alebo „strana“ znamenajú osoby, ktoré kupujú alebo predávajú alebo ktoré sa dohodnú kúpiť alebo predať tovar, a ich nástupcov do práv a povinností vyplývajúcich z kúpnej zmluvy;
   b) „veriteľ“ znamená stranu, ktorá uplatňuje právo, bez ohľadu na to, či sa týka peňažného alebo nepeňažného plnenia;
   c) „dlžník“ znamená stranu, voči ktorej veriteľ uplatňuje právo;
   d) „porušenie zmluvy“ znamená nesplnenie zmluvy alebo plnenie, ktoré nie je v súlade so zmluvou;
   e) „právne konanie“ zahŕňa súdne, rozhodcovské a správne konanie;
   f) „osoba“ zahŕňa aj spoločnosti, združenia alebo iné právnické osoby, či už súkromné alebo verejné, ktoré môžu žalovať alebo byť žalované;
   g) „písomná forma“ zahŕňa telegram a ďalekopis;
   h) „rok“ znamená rok podľa gregoriánskeho kalendára.

Článok 2

Na účely tohto Dohovoru

a) za zmluvu o medzinárodnej kúpe tovaru sa považuje kúpna zmluva medzi kupujúcim a predávajúcim, ktorí v čase uzavretia zmluvy majú miesto podnikania na území rôznych štátov;
b) na skutočnosť, že strany majú miesto podnikania v rôznych štátoch, sa neprihliada, ak táto skutočnosť nie je zrejmá buď zo zmluvy, alebo z rokovaní medzi stranami alebo z vyhlásení strán uskutočnených kedykoľvek pred uzavretím zmluvy alebo pri ňom;
c) v prípadoch, keď strana má miesto podnikania vo viac než v jednom štáte, je rozhodujúce miesto podnikania, ktoré má najužší vzťah k zmluve a jej plneniu, pričom sa prihliada na okolnosti známe alebo zamýšľané zmluvnými stranami v čase uzavretia zmluvy;
d) v prípadoch, keď strana nemá miesto podnikania, je rozhodujúce jej bydlisko (sídlo);
e) neprihliada sa na štátnu príslušnosť strán a ani na to, či strany alebo zmluva majú obchodnú povahu.

Článok 3

1. Tento Dohovor sa použije iba v prípadoch, keď strany zmluvy o medzinárodnej kúpe tovaru majú v čase jej uzavretia miesto podnikania na území zmluvných štátov.
2. Pokiaľ tento Dohovor neustanovuje niečo iné, neprihliada sa na právo, ktoré by inak bolo rozhodné podľa medzinárodného práva súkromného.
3. Tento Dohovor sa nepoužije, ak jeho použitie strany výslovne vylúčili.

Článok 4

Tento Dohovor neplatí pre kúpy

a) tovaru určeného pre osobnú potrebu, ďalej potrebu rodiny alebo domácnosti;

b) na dražbách;

c) pri výkone rozhodnutia alebo priamo zo zákona;

d) cenných papierov a peňazí;

e) lodí a lietadiel;

f) elektrickej energie.

Článok 5

Tento Dohovor sa nevzťahuje na práva vyplývajúce

a) zo smrti alebo z ublíženia na zdraví osoby;

b) z nukleárnej škody spôsobenej predaným tovarom;

c) zo záložného práva alebo iného vecného zaistenia;

d) z rozhodnutia v právnom konaní;

e) z listiny, na základe ktorej možno dosiahnuť priamo výkon práva podľa právneho poriadku miesta, kde sa o taký výkon žiada;

f) zo zmenky alebo z šeku.

Článok 6

1. Tento Dohovor sa nevzťahuje na zmluvy, v ktorých sa prevažujúca časť záväzkov predávajúceho týka poskytovania prác alebo služieb.
2. Zmluvy o dodávke tovaru, ktorý sa má vyrobiť alebo vyhotoviť, sa považujú za kúpne zmluvy, ledaže strana, ktorá tovar objednáva, sa zaväzuje dodať podstatnú časť vecí potrebných pre ich výrobu alebo zhotovenie.

Článok 7

Pri výklade a použití ustanovení tohto Dohovoru sa prihliadne na jeho medzinárodnú povahu a na potrebu podporovať pritom jednotný postup.

Začiatok a trvanie premlčacej lehoty

Článok 8

Premlčacia lehota je štyri roky.

Článok 9

1. Premlčacia lehota začína plynúť dňom, keď právo možno uplatniť v právnom konaní; ustanovenie článkov 10, 11 a 12 tým nie je dotknuté.
2. Začiatok premlčacej lehoty neposúva

   a) ustanovenie povinností, aby strana zaslala oznámenie uvedené v článku 1 ods. 2, alebo

b) ustanovenie v rozhodcovskej zmluve, že nevznikne žiadne právo pred vydaním arbitrážneho rozhodnutia.

Článok 10

1. Právo, ktoré vzniklo z porušenia zmluvy, možno uplatniť v právnom konaní dňom, keď zmluva bola porušená.
2. Právo z vád tovaru možno uplatniť v právnom konaní dňom, keď bol tovar skutočne odovzdaný kupujúcemu alebo keď tovar ponúkaný na odovzdanie kupujúci odmietol.
3. Právo zakladajúce sa na podvode spáchanom pred alebo pri uzavretí zmluvy alebo počas jej plnenia možno uplatniť v právnom konaní dňom, keď podvod bol alebo mohol byť pri náležitej starostlivosti odhalený.

Článok 11

Ak predávajúci poskytol výslovne záruku na predávaný tovar, platnú po určitú dobu, či už ustanovenú osobitnou lehotou alebo inak, začne plynúť premlčacia lehota týkajúca sa práva, ktoré vzniklo z takého záväzku, keď kupujúci upovedomí predávajúceho o skutočnosti, z ktorej právo vzniklo, najneskôr však dňom, keď sa končí doba, na ktorú bola poskytnutá záruka.

Článok 12

1. Ak nastanú okolnosti, pri ktorých podľa práva rozhodného pre zmluvu je jedna strana oprávnená odstúpiť od zmluvy pred dobou, keď sa plnenie stane splatným, a toto právo využije, začína plynúť premlčacia lehota týkajúca sa práva, ktoré vzniklo z takej skutočnosti, dňom, keď strana oznámila odstúpenie od zmluvy druhej strane. Ak nedôjde k odstúpeniu od zmluvy pred dobou, keď sa plnenie stane splatným, začína premlčacia lehota plynúť dňom jeho splatnosti.
2. Premlčacia lehota, týkajúca sa práva, ktoré vzniklo z porušenia zmluvy, ktorá určuje čiastkové dodávky tovaru alebo platenie kúpnej ceny, sa počíta od príslušného porušenia povinnosti k čiastkovému plneniu pre každé z nich osobitne. Ak podľa rozhodného práva je niektorá zo strán oprávnená odstúpiť od zmluvy pre také porušenie a toto právo využije, začína premlčacia lehota ohľadne všetkých príslušných čiastkových plnení plynúť dňom, keď strana oznámila druhej strane, že odstupuje od zmluvy.

Pozastavenie a predĺženie premlčacej lehoty

Článok 13

Premlčacia lehota prestáva plynúť, keď veriteľ za účelom uspokojenia alebo určenia svojho práva urobí akýkoľvek právny úkon, ktorý sa považuje podľa práva miesta súdu, za začatie súdneho konania proti dlžníkovi alebo za uplatnenie práva v takom konaní už začatom.

Článok 14

1. Ak strany uzavreli rozhodcovskú zmluvu, prestane premlčacia lehota plynúť, keď ktorákoľvek strana začne rozhodcovské konanie spôsobom ustanoveným v rozhodcovskej zmluve alebo podľa práva rozhodného pre také konanie.
2. Ak nemožno určiť začiatok rozhodcovského konania podľa odseku 1, považuje sa rozhodcovské konanie za začaté dňom, keď žiadosť, aby sa o práve rozhodlo v rozhodcovskom konaní, je doručená druhej strane do jej sídla (bydliska) alebo miesta podnikania, alebo ak nemá sídlo (bydlisko) alebo miesto podnikania, do jej naposledy známeho sídla (bydliska) alebo miesta podnikania.

Článok 15

Pri inom právnom konaní než uvedenom v článkoch 13 a 14 prestane premlčacia lehota plynúť, ak veriteľ uplatní v tomto konaní svoje právo za účelom uspokojenia alebo jeho určenia, pokiaľ niečo iné nevyplýva z práva rozhodného pre toto konanie. Táto úprava sa vzťahuje najmä na právne konanie začaté v súvislosti

a) so smrťou alebo nespôsobilosťou dlžníka;

b) s úpadkom alebo platobnou nespôsobilosťou vzťahujúcou sa na všetok majetok dlžníka;

c) so zrušením alebo likvidáciou spoločnosti, združenia alebo inej právnickej osoby, ktorá je dlžníkom.

Článok 16

Na účely článkov 13, 14 a 15 sa považuje právny úkon spočívajúci v uplatnení protinároku za uskutočnený v dobe, keď bol uplatnený nárok, proti ktorému protinárok smeruje, ak sa tak nárok, ako aj protinárok vzťahujú k tej istej zmluve alebo k niekoľkým zmluvám uzavretým v priebehu toho istého obchodu.

Článok 17

1. Ak sa právo uplatnilo v právnom konaní v premlčacej lehote podľa článkov 13, 14, 15 alebo 16, ale toto konanie sa skončilo bez rozhodnutia vo veci samej, predpokladá sa, že premlčacia lehota neprestala plynúť.
2. Ak v čase skončenia takého právneho konania už premlčacia lehota uplynula alebo ak do jej skončenia zostáva menej než rok, predĺži sa premlčacia lehota tak, že sa neskončí skôr ako jeden rok odo dňa, keď sa skončilo právne konanie.

Článok 18

1. Právne konanie začaté proti jednému dlžníkovi spôsobuje, že prestane plynúť premlčacia lehota proti inému dlžníkovi, ktorý je spoluviazaný rukou spoločnou a nerozdielnou, ak ho veriteľ upovedomí písomne o začatí konania pred uplynutím premlčacej lehoty ustanovenej týmto Dohovorom.
2. Ak je začaté konanie proti kupujúcemu osobou, ktorej kupujúci kúpený tovar predal, prestane plynúť premlčacia lehota ustanovená týmto Dohovorom, pokiaľ ide o práva kupujúceho proti predávajúcemu, ak kupujúci oznámi predávajúcemu písomne pred uplynutím premlčacej lehoty, že sa proti nemu začalo uvedené konanie.
3. Ak sa konanie uvedené v odsekoch 1 a 2 tohto článku skončí, predpokladá sa, že premlčacia lehota tam spomenutá neprestala plynúť, neuplynie však skôr ako jeden rok po skončení tohto konania.

Článok 19

Ak veriteľ urobí na území štátu, kde má dlžník miesto podnikania, pred uplynutím premlčacej lehoty iný právny úkon, než uvedený v článkoch 13, 14, 15 a 16 a ak podľa práva tohto štátu tento úkon má za následok, že premlčacia lehota plynie znova, začína plynúť nová lehota štyroch rokov od doby ustanovenej týmto právom.

Článok 20

1. Ak dlžník pred uplynutím premlčacej lehoty písomne uzná veriteľovi svoj záväzok, plynie nová štvorročná premlčacia lehota odo dňa takého uznania.
2. Platenie úrokov alebo čiastočné plnenie záväzku dlžníkom má tie isté účinky ako uznanie podľa odseku 1 tohto článku, ak možno rozumne uvažovať o tom, že tým dlžník uznal svoj záväzok.

Článok 21

Ak veriteľ nemôže dosiahnuť zastavenie plynutia premlčacej lehoty pre okolnosti, ktoré nemohol ani odvrátiť ani prekonať a ktoré mu nemožno pripočítať, predlžuje sa premlčacia lehota o jeden rok od doby, keď uvedené okolnosti zanikli.

Zmena premlčacej lehoty stranami

Článok 22

1. Premlčaciu lehotu a jej účinky nemožno meniť vyhlásením strán alebo ich dohodou s výnimkou ustanovenou v odseku 2 tohto článku.
2. Dlžník môže predĺžiť premlčaciu lehotu kedykoľvek v jej priebehu písomným vyhlásením veriteľovi. Toto vyhlásenie možno opakovať.
3. Ustanovenie tohto článku sa nedotýka platnosti doložky v kúpnej zmluve, v ktorej je určené, že rozhodcovské konanie sa musí začať v kratšej premlčacej lehote, než je ustanovené v tomto Dohovore, ak je taká doložka platná podľa práva rozhodného pre kúpnu zmluvu.

Článok 23

Všeobecné obmedzenie premlčacej doby

Bez ohľadu na iné ustanovenia tohto Dohovoru skončí sa premlčacia lehota najneskôr desať rokov po dobe, keď začala plynúť podľa článkov 9, 10, 11 a 12 tohto Dohovoru.

Článok 24

Účinky uplynutia premlčacej lehoty

Na uplynutie premlčacej lehoty sa prihliada v právnom konaní, len keď sa jej dovolá strana, ktorá sa na tomto konaní zúčastňuje.

Článok 25

1. Právo sa nemôže priznať alebo uznať v akomkoľvek právnom konaní, ktoré sa začalo po ukončení premlčacej lehoty; ustanovenie odseku 2 tohto článku a článku 24 tým nie je dotknuté.
2. Bez ohľadu na uplynutie premlčacej lehoty sa strana môže dovolávať svojho práva pri obrane alebo pri započítaní proti právu uplatnenému druhou stranou, ak
   a) obe práva sa vzťahujú k tej istej zmluve alebo k niekoľkým zmluvám uzavretým v priebehu toho istého obchodu, alebo
   b) ak sa mohlo právo použiť na započítanie kedykoľvek pred uplynutím premlčacej lehoty.

Článok 26

Ak dlžník splní svoj záväzok po uplynutí premlčacej lehoty, nie je oprávnený požadovať vrátenie toho, čo plnil, aj keď nevedel v dobe plnenia, že premlčacia lehota už uplynula.

Článok 27

Účinky uplynutia premlčacej lehoty týkajúce sa hlavného záväzku sa vzťahujú aj na úroky.

Počítanie premlčacej lehoty

Článok 28

1. Premlčacia lehota sa počíta tak, že uplynie koncom dňa, ktorý označením zodpovedá dňu, keď začala premlčacia lehota plynúť. Ak niet takého dňa, končí sa premlčacia lehota koncom posledného dňa posledného mesiaca premlčacej lehoty.
2. Premlčacia lehota sa počíta podľa dátumu miesta, kde sa začalo právne konanie.

Článok 29

Ak posledným dňom premlčacej lehoty je štátny sviatok alebo iný deň pracovného pokoja, ktoré vylučujú náležitý postup v právnom konaní, ktoré veriteľ začína alebo v ktorom uplatňuje svoje právo podľa článku 13, 14 alebo 15, predlžuje sa premlčacia lehota tak, že sa končí prvým dňom po štátnom sviatku alebo dni pracovného pokoja, keď možno začať právne konanie alebo uplatniť právo.

Medzinárodné účinky

Článok 30

Na účely tohto Dohovoru právne úkony a okolnosti, na ktoré sa vzťahujú články 13 až 19, ktoré sa uskutočnili na území niektorého zmluvného štátu, majú priame právne účinky v inom zmluvnom štáte, ak veriteľ urobil všetky rozumné opatrenia, aby bol dlžník o nich čo najskôr upovedomený.

ČASŤ II
VYKONÁVANIE DOHOVORU

Článok 31

1. Každý zmluvný štát, ktorý zahŕňa dve alebo viac územných jednotiek, v ktorých podľa jeho ústavy platia rôzne právne poriadky vo veciach upravovaných týmto Dohovorom, môže pri podpise, pri ratifikácii alebo pri prístupe vyhlásiť, že tento Dohovor sa vzťahuje na všetky jeho územné jednotky alebo iba na jednu alebo niekoľko z nich, a toto vyhlásenie môže kedykoľvek doplňať iným vyhlásením.
2. Tieto vyhlásenia budú oznámené generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov a uvedie sa v nich výslovne, na ktoré územné jednotky sa tento Dohovor vzťahuje.
3. Ak zmluvný štát uvedený v odseku 1 neurobí žiadne vyhlásenie pri podpise, ratifikácii alebo prístupe, bude sa tento Dohovor vzťahovať na celé územie tohto štátu.

Článok 32

Ak tento Dohovor odkazuje na právo štátu, v ktorom platia rôzne právne poriadky, predpokladá sa, že odkazuje na právny poriadok, ktorého sa odkaz týka.

Článok 33

Každý zmluvný štát sa bude spravovať týmto Dohovorom ohľadne zmlúv uzavretých v deň, keď preň Dohovor nadobudol platnosť, alebo neskôr.

ČASŤ III
VYHLÁSENIE A VÝHRADY

Článok 34

Dva alebo viac zmluvných štátov môže kedykoľvek vyhlásiť, že kúpne zmluvy medzi predávajúcim, majúcim miesto podnikania na území jedného z týchto zmluvných štátov, a kupujúcim, majúcim miesto podnikania na území iného z týchto štátov, sa nebudú spravovať Dohovorom, pretože tieto štáty používajú na veci upravené týmto Dohovorom tie isté alebo veľmi podobné predpisy.

Článok 35

Každý zmluvný štát môže vyhlásiť pri uložení svojej ratifikačnej listiny alebo pri prístupe, že tento Dohovor sa nevzťahuje na žaloby o neplatnosť zmluvy.

Článok 36

Každý zmluvný štát môže vyhlásiť pri uložení svojej ratifikačnej listiny alebo pri prístupe, že nie je viazaný článkom 24 tohto Dohovoru.

Článok 37

Tento Dohovor sa nedotýka medzinárodných zmlúv, ktoré už boli alebo budú uzavreté a ktoré obsahujú ustanovenia týkajúce sa vecí upravených týmto Dohovorom, ak predávajúci a kupujúci majú miesto podnikania na území štátov, ktoré sú zmluvnými stranami takej zmluvy.

Článok 38

1. Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou platnej medzinárodnej zmluvy upravujúcej medzinárodný predaj tovaru, môže vyhlásiť pri uložení svojej ratifikačnej listiny alebo pri prístupe, že bude viazaný Dohovorom, len pokiaľ ide o zmluvy o medzinárodnej kúpe tovaru pojmovo vymedzenej takou platnou medzinárodnou zmluvou.
2. Toto vyhlásenie stratí platnosť prvým dňom prvého mesiaca po uplynutí dvanástich mesiacov od nadobudnutia platnosti nového dohovoru o medzinárodnej kúpe tovaru, uzavretého pod záštitou Organizácie Spojených národov.

Článok 39

Iná výhrada než uvedená v článkoch 34, 35, 36 a 38 tohto Dohovoru nie je prípustná.

Článok 40

1. Vyhlásenia urobené podľa tohto Dohovoru budú oznámené generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov a nadobudnú platnosť dňom, keď Dohovor nadobudne platnosť pre štát robiaci vyhlásenie. Vyhlásenia urobené neskoršie nadobudnú platnosť prvým dňom prvého mesiaca po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa, keď boli doručené generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov.
2. Každý štát, ktorý urobí vyhlásenie na základe tohto Dohovoru, môže ho kedykoľvek zrušiť oznámením urobeným generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov. Toto zrušenie nadobudne platnosť prvým dňom prvého mesiaca po uplynutí šiestich mesiacov po dni, keď sa oznámenie oznámilo generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov. Pri zrušení vyhlásenia urobeného podľa článku 34 sa stane neplatným k účinnosti tohto zrušenia aj vzájomné vyhlásenie urobené iným štátom podľa tohto článku.

ČASŤ IV
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 41

Tento Dohovor môže podpísať ktorýkoľvek štát v sídle Organizácie Spojených národov do 31. decembra 1975.

Článok 42

Tento Dohovor podlieha ratifikácii. Ratifikačné listiny budú uložené u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

Článok 43

K tomuto Dohovoru môže pristúpiť ktorýkoľvek štát. Listiny o prístupe budú uložené u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

Článok 44

1. Tento Dohovor nadobudne platnosť prvým dňom prvého mesiaca po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa, keď bude uložená desiata listina o ratifikácii alebo prístupe.
2. Pre každý štát, ktorý ratifikuje Dohovor alebo k nemu pristúpi po uložení desiatej listiny o ratifikácii alebo o prístupe, nadobudne Dohovor platnosť prvým dňom prvého mesiaca po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa uloženia listiny o ratifikácii alebo prístupe tohto štátu.

Článok 45

1. Každý zmluvný štát môže vypovedať tento Dohovor, ak o tom upovedomí generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.
2. Výpoveď má účinnosť prvým dňom prvého mesiaca po uplynutí dvanástich mesiacov po dni, keď výpoveď bola doručená generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov.

Článok 46

Pôvodné vyhotovenie tohto Dohovoru, ktorého anglické, čínske, francúzske, ruské a španielske znenie majú tú istú platnosť, bude uložené u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

*) Tu sa uverejňuje slovenský preklad.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.